

*Kto stratil majetok, nestratil veľa.
Kto stratil slobodu, stratil mnoho.
Kto stratil vieru, stratil všetko.*

Zásielku spracovala spoločnosť:
HENRIETTA - direct marketing, s.r.o.
P.O.BOX 1, 820 08 Bratislava 28, „D+4“
POŠTOVNÉ ÚVEROVANÉ
820 08 Bratislava 28

SVEDECTVO

ročník 27
apríl 2017
cena 0,90 EUR

4

ČASOPIS TABUIZOVANÝCH FAKTOV

Učil ju Titus Zeman

NÁŠ ROZHOVOR

Prvý rímskokatolícky kňaz, mučeník z čias komunizmu, bude povýšený na oltár. Pápež František podpísal dekrét, ktorým zavŕšil sedemročný proces blahorečenia saleziánskeho kňaza Titusa Zemana. Narodil sa 4. januára 1915 ako najstarší z deviatich detí. Teológiu študoval v Ríme a Turíne a po skončení štúdia v roku 1940 mal primície v rodných Vajnorochoch. Veľmi na neho doľahli udalosti Barbarskej noci z 13. na 14. apríla 1950. Keď ho na fare v Šenkviaciach navštívil don Ernest Macák a navrhol mu, aby odvádzal nedoštudovaných bohoslovcov a mladých spolubratov do zahraničia, nezaváhal ani sekundu. Dvakrát sa útek podaril, tretíkrát skupinu chytili.

Dom krstných rodičov Anny Strašíftákovskej v Šenkviaciach bol istý čas miestom, kde sa sústreďovali osoby,

V prvom rade zľava Titus Zeman v júni 1950 so svojou triedou v Šenkviaciach. V treťom rade štvrtá zľava je pani Anna Strašíftáková. Foto archív

ktoré chceli emigrovať. Anna Strašíftáková je členkou našej organizácie, manželkou neobehého politického väzňa Augustína Strašíftáka. Porozprávala nám svoje spomienky na toto obdobie.

Mali ste štrnásť rokov, keď vás začal učiť náboženstvo Titus Zeman.

Áno, začal nás učiť v školskom

roku 1949/1950. A napriek tomu že sme mali vynikajúceho kňaza Alfonza Paulena, don Titus Zeman dokázal zaujať aj nezbedných chlapcov. Všetci žiaci ho mali veľmi radi. Vedel pekne rozprávať, skamarátil sa s nami.

Ako dlho vás učil náboženstvo?

Len rok. Ale bol to nezabudnuteľný rok. Hoci som ešte nedokázala pochopiť, čo sa deje, zaregistrovala som, že krstná mama často chodí na faru.

Pokračovanie na 10. strane

V čísle

Ján Litecký Šveda
**Trhance z jazyka
50. rokov**

2

Eva Zelenayová
**Kam sme sa to
dostali?**

3

Eva Zelenayová
**Zmenou zákonov
legalizovali zločiny**
**Poznanky
z výročných členských
schôdzí**

4

5-7

Peter Mulík
**Dal život za svornosť
národa**
Viliam Jablonický
**Hurbanovia opäť vo
väzeniach?**

8

9

Ján Košiar
**Nedožitá deväťdesiatka
J. Porubského**
Vlado Gregor
**Dobro a zlo, záhada
odveká**

12

12

Trhance z jazyka 50. rokov

Alebo holokaust po slovensky

V predošlom čísle sme ukončili trhance pri spomínaní komunistických chytráčikov. Teraz si predstavíme ďalšie, ale oveľa nevkusnejšie a škodlivejšie. Také typicky bolševické. Je to ich masívna propaganda o holokauste. Presne ako v 50. rokoch, keď zovšadiaľ na nás pozerali družstevníci a baníci, teraz sú médiá preplnené holokaustom. Komunistické detičky sa iné od svojich otcov ani naučiť nemohli. A vyrába sa film za filmom, vydávajú sa knihy za knihou, pomaly každé druhé predstavenie v divadle je na túto tému... Zrejme aj peňazí je na to prebohato. Ibaže táto barnumská propaganda má veľmi primitívnu príčinu: zakryť komunistické zločiny. Akoby ani nijaké neboli.

Kryjú vlastné zločiny

Túto masívnu kampaň treba vidieť v dvoch rovinách. Jedna je vyložene nechutná, keď o zločinoch na Židoch tu najviac rozprávajú tí, ktorí Židov celý čas prenasledovali pod heslom sionizmus, popravovali (po známom procese so Slánskym a spol., alebo hoci len zlatníka Izidora Frostiga, o ktorom pokroková tlač písala: „Títo záškodníci nemajú miesto v našej spoločnosti, treba ich zašliapnúť ako hmyz.“), robili pogromy, ako ten na zjazde partizánov v auguste 1946 v Bratislave či len tak vraždili a vylamovali obetiam zlaté zuby, ako napríklad partizáni nad Ladcami. Druhá rovina je absolútna

amorálnosť komunistov, keď na to, aby prekryli svoje zločiny, chytrácky využívajú cudzie utrpenie. Ako keď v panoptiku na pobavenie obecnstvá a väčší zisk zo vstupného sa využíva čokoľvek, aj keď je to založené na utrpení vystavovaných „exponátov“. Nuž, s prehnanou citlivosťou naši súdruhovia nikdy problém nemali. Áno, za prvej Slovenskej republiky sa Židom ublížilo, boli okradnutí a veľká časť vyvezená do pracovných táborov. Tu treba donekonečna opakovať, že na smrť ich nikto nevyvážal, pretože nezriedka sa už začínajú objavovať aj vyložene nenávisťníži o „zásluhách“ Slovákov na ich vyvražďovaní. Celá nešťastná situácia sa dá vysvetliť všelijako – ľudskou slabosťou, hrabivosťou, starými vrúbikmi, duchom doby a či len poslušnosťou voči silnejšiemu... Ale nie ospravedlniť. Lenže naši komunisti by chceli práve na morálnom zlyhaní a zlodejstve niektorých ľudí prekryť a ospravedlniť svoje neporovnateľne väčšie, brutálne a krvavé beštiálne zločiny, ktoré páchali počas celej svojej vlády.

Červený nacistička Beneš

Treba sa tiež zmieniť o samotnej arizácii. Jej priebeh bol v podstate vernou kópiou toho, čo Česi urobili so sudetskými majiteľmi podnikov a statkármi, keď im veľmoci, v snahe neprimerane vytrestať Nemcov za 1. svetovú vojnu, pridali do republiky čisto nemecké územia, kde stáročia žili. Keďže Slováci s Čechmi žili v jednej republike, rýchle sa podučili, ako sa také vyvlastnenie robí,

dokonca „zákonou“ cestou. Zo skúsenosti vieme, že zlé sa pochyty raz-dva. A rovnako, ako vyvlastnenie kryli veľmoci, ktoré vtedy v Európe dominovali, arizáciu kryla veľmoc, pod ktorú tie isté veľmoci posunuli Slovensko. Akurát, že im kolaboráciu s Hitlerom nikto nevyčíta. Rozdiel však bol v tom, že keď sa k Slovákom dostali ešte len nezaručené chýry, že so Židmi sa možno deje aj niečo nekalé, transporty zastavili. Česi naopak, sudetských Nemcov (asi 3 milióny) po vojne odtransportovali z ich územia a viac ako 200 tisíc vyvraždili. Samotní páchatelia sa však všelijakými trikmi pokúšajú zraziť toto číslo „iba“ na 30 000. No ďakujem pekne. Národný socialista Beneš chcel jednoducho Čechy „Rassen Rein“. Ale ešte som nepočul nikoho pochybovať o tom, žeby Česi nemali právo na svoj štát, ako to od našich bolševikov počujeme každú chvíľu o Slovákoch. Ani som ešte v nijakých tolerantných a humánných novinách nečítal spojenie vojnové Československo, červené či nacistické – podľa červeného nacistu Beneša, alebo nedajbože tzv. Československo.

Extrémne malý trhanec na záver

Druhá najväčšia propagandistická kampaň, ktorá sa na nás valí zovšadiaľ, je boj proti tzv. extrémizmu. No keď sa pozriete trochu bližšie na jeho nikým nepísané pravidlá, tak zistíte, že je to iba boj za komunistický výklad slovenských dejín.

Ján Litecký Šveda
predseda PV ZPKO

Vyhlásenie k ohrozeniu slovenskej štátnosti

Aktivisti Iniciatívy 2016 v kauze zrušenia Mečiarovej amnestie vidia príležitosť pre odporcov slovenskej štátnosti rozložiť právny systém štátu a následne aj slovenskú štátnosť. Preto vyzývajú politické strany, ústavných činiteľov a všetkých občanov Slovenska, aby odsúdili konanie politikov zodpovedných za vyvolávanie chaosu a masovej hystérie obyvateľstva a nepripustili deštrukciu a zničenie slovenskej štátnosti.

Ústavný súd SR už raz rozhodol o nezrušiteľnosti amnestií a sme presvedčení, že ani zmenou Ústavy SR nemožno odstrániť prekážku retroaktivity. Preto považujeme za neprijateľné a pre Slovensko zničujú-

ce otváranie zbytočných káuz. Varujeme pred uvrhnutím Slovenska do legislatívneho bahna, z ktorého niet návratu. Čo bude nasledovať po zrušení Mečiarovej amnestie? Benešove dekréty?

Aktivisti Iniciatívy 2016 apelujú na svedomie politikov, aby neohrozili s medzinárodným postavením Slovenskej republiky a ctili si princípy základného zákona štátu. Ústava Slovenskej republiky je od prijatia v roku 1992 nadčasovým ochrancom samostatnosti Slovenskej republiky a odkazom na cyrilometodské dedičstvo nás radí medzi vyspelé kultúrne európske štáty.

V Bratislave 28. marca 2017

Kam sme sa to dostali?

Redaktorka RTVS v diskusnej relácii Slovenského rozhlasu Z prvej ruky pri téme Mečiarovej amnestie si kauzu viditeľne užívala. Až tak, že v závere v celkovom opojení si povzdychla, ako ťažko sa bude hľadať pravda, keď už mnohí svedkovia nežijú. Napríklad Gaulieder. Škoda, že iba v hudobnom prejave sú falošné tóny okamžite rozpoznateľné. Ak by sa lživé slová dostávali do éteru napríklad v koktavej podobe, rozhlas či televízia by sa nedali sledovať. Veď čo mal spoločné bývalý poslanec Gaulieder so zavraždením Michala Kováča ml. do cudziny? Nič, on iba zradil svojich voličov.

Poslanec NR SR Anton Hrnko sa napokon vzoprel a v parlamente povedal, čo si o hystérii okolo amnestií myslí. „Musím jasne a jednoznačne povedať, že nepodporím ani návrh Budaja, ani to, čo predkladá vláda, pretože odo mňa nikto nemôže chcieť, aby som zrušil a búral ústavný poriadok, ktorý som staval.“ A povedal aj to, že

„prvý, kto použil tajnú službu proti politickej moci, bol prezident Kováč“.

Lož a silné slová, žiaľ, valia sa na občanov aj z úst najvyšších predstaviteľov štátu.

SLOVO SVEDECTVA

Azda prvý raz v parlamente zazneli kritické slová na adresu aktuálneho prezidenta Slovenskej republiky. Poslanec Hrnko mu vytkol, že ak za vzor demokracie pokladá pána Erdogana a Turecko za vzorný demokratický štát, tak je skutočne nehorázne, ak dobu mečiarizmu nazýva zločinným režimom. No a na adresu hercov konečne povedal, čo si o nich mnohí ľudia myslia. „Herci hovoria, ako majú poslanci naplňať zákony...ako majú nakladať so svojím mandátom. Kam sme sa to dostali? To sú 50. roky ako vyšité.“

Pamätníkov päťdesiatych rokov minulého storočia ubúda. Politickí väzni bývalého režimu spoznali na vlastnej koži jeho brutalitu. Citlivo a so znepokojením prijímajú zmeny v spoločnosti, ktoré predznamenávajú vznik totalit-

ného režimu. Aj preto sa usilujú upriamiť pozornosť predstaviteľov štátu na vybudovanie múzea zločinov komunizmu. Lebo každý režim, ktorý siaha na osobnú slobodu človeka, je odsúdeniahodný.

Mnohí členovia našej organizácie, ktorí poskytli rozhovor Svedectvu, spomínali na obdobie prvej Slovenskej republiky ako na obdobie slobody. V prvej polovici deväťdesiatych rokov minulého storočia väčšina občanov prežívala eufóriu zo vzniku druhej slovenskej štátnosti. Pod múrom Justičného paláca, kde bol popravený Jozef Tiso, sa za neho konali bohoslužby. Dnes je niečo podobné nemysliteľné. Nenávisť istých kruhov tak voči budovateľom prvej, ako i druhej slovenskej štátnej samostatnosti je neprehliadnuteľná. Dokonca sa stáva oficiálnou politikou štátu. Súčasné udalosti v parlamente by sa pokojne dali nazvať SNP číslo dva. Kam sme sa to dostali?

Eva Zelenayová
šéfredaktorka

Zmenou zákonov legalizovali zločiny

Rozsudok Štátneho súdu z 9. novembra 1949 odsúdil Pavla Kalinaja: „Podľa paragrafu 5 ods. 2 zák. č. 231/48 Zb. za použitia ustanovení paragrafov 45, 96 voj. tr. z. mimo prepustenia a degradácie, straty čestných odznakov, vyznamenaní ako aj vylúčenie z vojska k trestu smrti povrazom. Kalinaj bol po vyšetrovacej väzbe tak dokaličený, že jeho manželka v žiadosti o milosť konštatovala, že je „zmrzačený na celý život, čo je oveľa väčší trest, ako trest smrti povrazom“. Na trest smrti v súdnom procese Jaško a spol. boli odsúdení Bernard Jaško a Pavol Kalinaj. Jaška i Kalinaja rehabilitoval Vyšší vojenský súd v Trenčíne 30. novembra 1990, žiaľ, po smrti.

Kalinaj bol päť dní po zatknutí prevezený z KV ŠtB Bratislava do Vojenskej nemocnice v Bratislave. Podľa lekárskeho nálezu z väzenskej prehliadky mal zlomené rebrá, bol liečený na obojstranný zápal ľadvín a pľúc. Podľa ďalšej správy bol Kalinaj čiastočne uzdravený, ale lekár navrhoval liečbu v ružomerskej vojenskej nemocnici, „kde by si mal liečiť nervovú chorobu a hrdlo, pretože má veľké problémy s dýchaním“. Ako asi zaobchádzali vyšetrovatelia s ľuďmi nepohodlnými komunistickému zriadeniu? Dá sa na to zabudnúť?

Bernard Jaško a spol. bol od nástupu komunistického režimu najväčším vykonštruovaným procesom, v ktorom boli súdení príslušníci Zboru národnej bezpečnosti. Komunisti sa

Alžbeta Bileková a Štefan Novák medzi žiakmi v Bijacovciach.

Foto Mária Dvorčáková

začali presadzovať v bezpečnostnom aparáte od polovice roku 1945. ZNB prešiel v roku 1948 aj legislatívnymi zmenami. Kým zákon z roku 1947 hovoril, že správnym úradom národnej bezpečnosti prináleží úloha chrániť verejnú bezpečnosť, zvlášť ústavné zriadenie... zákon z roku 1948 už hovoril, že jeho hlavnou úlohou je chrániť ľudovodemokratické zriadenie... U Pavla Kalinaja a ďalších pracovníkov ZNB súdených vo vykonštruovanom procese bola kresťanská morálka hlboko zakorenená a preto boli ochotní poskytovať informácie o osobách, najmä o kňazoch, ktorým hrozilo väzenie. Zaplatili za to životom.

Martýrium Pavla Kalinaja si každoročne pripomínajú v jeho rodnej obci Bijacovciach. Svätú omšu za Pavla Kali-

naja a Bernarda Jaška slúžil vdp. Ľubomír Konfедера. Spomienková pieta pokračovala besedou so žiakmi SOŠ v Bijacovciach, s ktorými viedli dialóg politickí väzni komunizmu Alžbeta Bileková a Štefan Novák. Už tradične sa podujatia zúčastňuje starosta Mgr. Ján Pivovarníček a organizačne zabezpečuje predsedníčka RO PV ZPKO v Prešove Mária Dvorčáková.

Učiteľka dejepisu PhDr. Zuzana Vilčková sprostredkovala dojmy z besedy: „V žiakoch zanechala silný dojem. Rozprávali sme sa tiež o vašej organizácii. Diskutovali sme o príbehoch pána Nováka, pani Bilekovej. Žiaci mali za úlohu priblížiť aj osobu Pavla Kalinaja. Rozmýšľali sme spoločne nad tým, ako by sme sa zachovali v podobnej situácii. Žiaci nechceli veriť, že sa takéto niečo dialo po vojne. Na dejepise sa zhovárame o koncentračných táboroch, o gulagoch, hovoríme aj o politických väzňoch, dokonca sme zistili, že deda nášho jedného žiaka bol tiež politickým väzňom, lebo sa vo svojej obci zastal kňaza.

Aj keď si občas myslíme o našich žiakoch, že sú necitliví a nič ich nezaujíma, vždy má zmysel hovoriť o histórii, o osudoch ich starých či prastarých rodičov. Vždy im zdôrazňujem, že ich predkovia si museli veľa vytrpieť, aby sa oni teraz mohli mať tak dobre.

Radi by sme privítali viac takýchto aktivít z vašej strany. **(zl)**

Účastníci pietnej spomienky pri pamätnej tabuli Jána Kalinaja v Bijacovciach.

Foto Mária Dvorčáková

Poznatky z výročných členských schôdzí

KOŠICE – (Juraj Vrábel) Výročná členská schôdza, ktorá sa uskutočnila 6. marca viedol Ing. Ján Brodňanský. So správou oboznámil prítomných predseda pobočky Štefan Novák. Zhodnotil činnosť za posledný rok a pripomenul všetky akcie, ktoré sa uskutočnili v rámci činnosti PV ZPKO na Slovensku. Vyjadril nespokojnosť, že doteraz nebola uskutočnená legislatívna zmena na vyrovnanie postavenia politických väzňov ZPKO III. odboj s protifašistickými bojovníkmi. Na schôdzi boli zvolení delegáti na snem PV ZPKO a bol daný návrh na ocenenie členov pobočky. V diskusii vystúpil Ladislav Šimko a oboznámil prítomných s jeho perzekúciou za bývalého režimu. Juraj Vrábel vyzval prítomných, aby svoje neblahé skúsenosti s komunistickým režimom posielali redakčnej rade na uverejnenie v časopise Svedectvo. Taktiež vyjadril požiadavku, aby bolo na Slovensku zriadené Múzeum zločinov komunizmu.

NITRA – (Alžbeta Loudová) Výročná členská schôdza RO PV ZPKO v Nitre sa konala 28. marca v kongresovej sále MsÚ. Privítali sme na nej primátora mesta Jozefa Dvonča, viceprimátora Jána Vanča a taktiež predsedu PV ZPKO Jána Liteckého Šveda.

Srdečne sme im poďakovali za ich vzácny čas, ktorý nám venovali a ubezpečili nás, že nám aj naďalej pôjdu v ústrety ako doteraz. Že nám budú nápomocní v našich aktivitách a podporia náš časopis Svedectvo, za čo sme im naozaj vďační. Za ich účasti sme odovzdali ďakovný list čestnému predsedovi Pavlovi Lavovi za jeho dlhoročnú obetavú prácu, pomoc a spoluprácu v prospech rozvoja organizácie PV ZPKO. Potešilo ho a s vďakou prijal ocenenie, že jeho snaha nezostala nepovšimnutá. Že je naša organizácia funkčná a životaschopná patrí poďakovanie všetkým našim členom, ale aj vedeniu MsÚ Nitra. Mnohokrát ďakujeme.

BRATISLAVA-MESTO - (Jozef Dečo) Výročná členská schôdza sa uskutočnila 15. marca. Predseda pobočky Jozef Dečo bol vo funkcii potvrdený na ďalšie obdobie. Dvanásť nových členov hlasovaním potvrdili účastníci schôdze. Na schôdzi schválili aj delegátov snemu, ktorý sa uskutoční 7. júna tohto roku. Bratislavskú pobočku budú zastupovať Peter Bielik, Patrícia Porubská, Anton Čulen, Ignác Juruš, Jozef Rydlo, Peter Selecký, Peter Svoren, Mária Sýkorová. Náhradníkmi sa stali Eva Litecká

Švedová a Lýgia Machovičová. Ján Litecký Šveda sa stal kandidátom na funkciu predsedu PV ZPKO a Rafael Rafaj na funkciu podpredsedu organizácie. Hostami schôdze boli Martin Lacko, Zuzana Lacková a Renáta Rydlová. Program bol doplnený o prerokovanie podnetu na prokuratúru, o informáciu o kalendároch a skúsenostiach duchovného PV ZPKO s NAKA. Na schôdzi udelili vyznamenanie Statočná slovenská žena. Obdržali ho **Eva Bobková** – pracuje ako asistentka prof. Milana Ďuricu. **Mária Sýkorová** – majiteľka matičného kníhkupectva Svojeť v Liga pasáži. Tam redaktori Nového času a denníka N objavili kalendáre vydané v roku Jozefa Tisu a postarali sa o kauzu. **Monika Gajdošová** – manželka Františka Gajdoša, štatutára Múzea ozbrojených zložiek 1939 –1945 a **Zuzana Lacková** – manželka Martina Lacku, ktorý bol za svoje názory ako historik prepustený z Ústavu pamäti národa.

Správu o činnosti celej organizácie predniesol jej predseda Ján Litecký Šveda. Informoval, že boli odhalené dve pamätné tabule – v Košiciach Antonovi Harčarovi a v Popudinských Močidlňanoch politickým väzňom zo Záhoria.

Pokračovanie na 6-7. strane

Začíname modlitbou. Aj v Nitre.

Foto archív

Poznatky z výročných členských schôdzí

Pokračovanie z 5. strany

Podal i správu o listoch štátnym predstaviteľom: po voľbách 5. marca 2016 predstaviteľom vládnej koalície (bez odpovede), ministrom diplomacie M. Lajčákovi vo veci zahraničných návštev. Navrhol, aby sa počas návštevy Slovenska hostia poklonili pri pamätníku obetí komunizmu na cintoríne vo Vrakuni. Minister odpovedal, že sa to nedá. Ďalej poslal listy ministrom školstva P. Plavčanovi, ministerke spravodlivosti L. Žitňanskej a predsedovi NR SR A. Dankovi so žiadosťou o zriadenie múzea zločinov komunizmu. Odpoveď ministra Plavčana bola uverejnená vo Svedectve, na žiadosť o osobné stretnutie nereagoval. Predseda NR SR Danko na list nereagoval a Žitňanská pozvala predsedu organizácie na stretnutie, ale až po uverejnení otvoreného listu. Odznala aj správa o kongrese INTERASSO v Bukurešti, kde bol odhalený monument obetiam komunizmu.

V diskusii Jozef Dečo informoval, že podá podnet na GP SR vo veci podozrenia z hanobenia náboženských symbolov v divadelnom predstavení Natálka.

Zazneli aj ďalšie návrhy na podanie podnetov na GP SR a to v súvislosti s filmom Únos a manifestáciou „antifašistov“ 12. marca v Bratislave.

Ján Košiar informoval o medializovanom prípade, keď Národná kriminál-

Dobrá pohoda v Nitre sa odráža na tvárach domácich aj hostí. Foto archív

na agentúra (NAKA) začala svoju činnosť u prof. Milana Ďuricu. Povedal, že išlo o trestné podanie denníkom Nový čas v súvislosti s vydaním kalendára pri príležitosti vyhlásenia roku 2017 za rok Jozefa Tisu. Kalendár bol vydaný Ústavom dejín kresťanstva, ktorého štatutárom (riaditeľom) je Ján Košiar a Múzeom ozbrojených zločiek 1939-1945. Ján Košiar sa dobrovoľne dostavil do NAKA (sídlo na bývalej Februárke), kde vypovedal k veci. Povedal, že kalendár s dobovými fotografiami z rokov

1939-1945 ÚDK vydal, lebo je rok okrúhlych výročí prezidenta 1. SR – 130 rokov od narodenia a 70 od jeho popravy. Upozornil, že aj Slovenská národná galéria urobila pri tejto príležitosti výstavu Sen a skutočnosť a aj divadlo (Aréna?) pripravilo nové predstavenie s názvom Jozef Tiso. Cez vyšetrovateľa požiadal kompetentný štátny úrad, napr. ministerstvo vnútra alebo spravodlivosti, aby zorganizovali konferenciu historikov, z ktorej zborník by bol manuálom pre vyšetrovateľov, aby vedeli, čo pri interpretácii historických faktov je trestný čin a čo nie. Konferencií a zborníkov za posledných vyše 25 rokov bolo viacero, ale problematika si vyžaduje iniciatívu štátu! – zdôraznil Košiar. Pripomenul, že je smutné, ak sa históriou zaoberá polícia (NAKA) a prenasleduje ľudí za názory a za ich slobodné šírenie. Tým sa vraciame do čias spred roku 1989.

Martin Lacko poskytol informáciu o tom, že NAKA prenasleduje aj Františka Gajdoša, štatutára Múzea ozbrojených zločiek 1939 – 1945. A v tejto súvislosti navštívila aj ďalšieho občana v Bratislave. **Jozef M. Rydlo** vzniesol požiadavku zriadiť múzeum zločinov komunizmu. Poukázal na fakt, že ak jestvuje Múzeum Karpat-

V Nitre pri pamätníku obetiam komunizmu.

Foto archív

ských Nemcov, Múzeum holokaustu v Seredi, prečo by nemohlo byť aj múzeum zločinov komunizmu? Po skončení oficiálnej časti schôdza pokračovala spoločnou večerou a neformálnou diskusiou.

BÁNOVCE NAD BEBRAVOU – (Mirko Tuchyňa) Účastníci výročnej členskej schôdze v Bánovciach nad Bebravou 9. marca vyslovili nespokojnosť s postojom poslancov za SNS pri hlasovaní o zákone pre odškodnenie politických väzňov. Podotýkame, že pri voľbách do parlamentu takmer všetci naši členovia hlasovali za SNS. Ak sa bude takýto postoj opakovať aj v budúcnosti, budú zvažovať svoj doterajší postoj k SNS. Počas rokovania bola vyslovená aj nespokojnosť so zriadením NAKA.

BANSKÁ BYSTRICA – (Helena Halková) Na schôdzi privítali prítomní dvoch nových členov a minútou ticha si uctili pamiatku dvoch členov, ktorí počas roka odišli do večnosti. Predsedníčka RO PV ZPKO informovala o pripravovanom podujatí pri príležitosti 67. výročia Barbarskej noci. Uskutoční sa 19. apríla a začne sa sv. omšou v Katedrále sv. Františka

Xaverského. Po nej bude program pokračovať pri pamätnej tabuli na Biskupskom úrade v Banskej Bystrici a končiť bude obedom. Predpokladá sa, že najbližšie sa uskutočnia členské schôdze v Heľpe a v Brezne. RO očakáva návrhy na vyznamenanie členov. Väčšina navrhovala Antona Halka in memoriam. Podpredseda PV ZPKO Rafael Rafaj poskytol informácie o aktuálnych otázkach organizácie. V diskusii vystúpil pán Karvaš s kritikou Svedectva. Dotklo sa ho, že v článku o Barbarskej noci redakcia uviedla, že hrali Kucbel a Karvaš bez pán. Tiež vyjadril sklamanie nad tým, že organizátori Barbarskej noci síce uvažujú o pozvaní župana, ale bez možnosti dať mu slovo. Rafaj navrhol pozvať na pietnu spomienku predsedu MS Mariána Tkáča.

ŽILINA – (Alfonz Kosa, Anna Fodorová) Na schôdzi sa zúčastnil podpredseda PV ZPKO Rafael Rafaj. Predsedníčka Anna Fodorová predstavila novú podpredsedníčku a hospodárku organizácie Ing. Jozefu Michalcovú. Po zhodnotení roku 2016 sa venovala naplánovaným aktivitám v roku 2017. Ide predovšetkým o pietnu spomienku pri pamätníku obetí komunizmu pred

Mestským úradom v Žiline a o účasť na pietnych spomienkach v rámci Slovenska. A ďalej starostlivosť o chorých členov. Účastníci schôdze schválili delegátov XIII. snemu a kandidátov na funkcie predsedu a podpredsedu PV ZPKO. Stali sa nimi Ján Litecký Šveda a Rafael Rafaj. V diskusii zazneli výhrady voči RTVS. Účastníci schôdze vyslovili znepokojenie a rozhorčenie nad každodenným viacnásobným prezentovaním utrpenia Židov, ako keby obeť komunistického teroru neboli hodné spomienky v RTVS. Trpeli nielen politickí väzni, ale celé rodiny. Bol na nich vyvíjaný nátlak na rozvod, vyhadzovali ich z práce, šikanovali, deti nepripustili na štúdiá, študujúce vyhadzovali zo škôl, matky s malými deťmi zostali bez sociálnych prídavkov. Krutosť nepoznala hraníc, zatvárali tehotné ženy, mnohé prišli o svoje deti už počas výsluchov, narodené deti zomierali pre nedostatok starostlivosti. Boli tajne pochované v Prahe Ďábliciach. Zúčastnení prijali uznesenie, ktorým žiadajú RTVS, aby protikomunistický III. odboj bol prezentovaný vo verejnoprávnej inštitúcii a aby venovala pozornosť obeť komunistického teroru, ktorým boli hrubo porušené základné ľudské práva.

Medzi vedením mesta a vedením PV ZPKO v Nitre je príkladná spolupráca. Na snímke sprava viceprimátor Ján Vančo a primátor Jozef Dvonč.

70. výročie popravy prezidenta prvej Slovenskej republiky

Dal život za svornosť národa

Súdny proces s prezidentom prvej Slovenskej republiky, úradne označovaný ako „Proces s Dr. Jozefom Tisom, Alexandrom Machom a Dr. Ferdinandom Ďurčanským“ sa začal 2. decembra 1946. Prečo nášho prvého prezidenta súdili? Bol Tiso vojnový zločinec, ako to dnes opäť často počuť? Ak si chceme na to odpovedať, treba najprv vyriešiť definíciu pojmu „vojnový zločinec“. Tá bola iná pred 2. svetovou vojnou, iná po 2. svetovej vojne a odlišná je dnes. Navyše sa dá definovať v rovine právnickej, ale aj politickej terminológie. Politická definícia je prípad Jozefa Tisu.

„Vítané mocnosti“ USA, Spojené kráľovstvo, Francúzsko a ZSSR 8. augusta 1945 uzavreli Londýnsku dohodu o stíhaní a potrestaní hlavných vojnových zločincov Mocnosti osi. Keďže Slovenská republika pristúpila k Paktu Osi, de facto sa na jej predstaviteľov vzťahovala aj definícia vojnového zločincina. Lenže Tisovi žalobcovia nemohli obviniť prezidenta Tisu, ako hlavu štátu – člena Mocnosti osi, lebo v dôsledku Benešovej „chytristiky“ zastávali „právny názor“, že prvá Slovenská republika neexistovala a aj účinok Mníchovskej dohody je nulitný, preto hovorili iba o „tzv. slovenskom štáte“. Prezidenta teda obžalovali, že rozbil Česko-Slovenskú republiku. Žaloba sa nešťitila obžalovať Tisa za to, že sa usiloval o autonómiu Slovenska, že ju pod jeho vedením Slováci 6. októbra 1938 dosiahli, za voľby do Snemu Slovenskej krajiny, za odstraňovanie Čechov zo Slovenska, za marenie priprav SNP atď.

Tiso musí visieť

Národný súd v Bratislave, bol mimoriadny a jeho rozsudky boli prijímané skôr v rovine politickej než právnej. Činnosť prezidenta Tisu nebola objektívne posúdená (zo siedmich sudcov boli piati komunisti, vrátane predsedu súdneho tribunálu Igora Daxnera). Pojednávania sa konali vo veľkej sieni Justičného paláca v Bratislave na Záhradníckej ulici. Celý proces s obžalovaným Jozefom Tisom bol od začiatku politickým procesom a bol poznačený Benešovým výrokom: „Tiso musí visieť!“ Tisov obhajca JUDr. Ernest Žabkay spomína na proces takto: „Daxner mi nepovolil ani nahliadnuť do súdnych spisov. Uviedol, že mi to umožní až v poslednom týždni pred termínom hlavného pojednávania, ktorý určí čo najskôr. To všetko boli závažné porušenia zákona v neprospech obžalovaného...žiadal som preto, aby súd pojednávanie odročil, môj návrh však Dr. Daxner zamietol.“

V podobnom duchu sa nesú i ďalšie spomienky Tisových obhajcov. Daxner, ktorý v septembri 1946 navštívil prezidenta Edvarda Beneša a prerokoval s ním proces proti Tisovi ako aj to, či pri rozsudku bude udelená milosť, nijako neskrýval svoju nenávisť voči Jozefovi Tisovi. Sústavne porušoval právne predpisy o konaní a nezdržal sa ani

podráždených výrokov proti obžalovanému aj jeho obhajcom. Rovnako si dal záležať, aby mu pobyt vo väzení dostatočne strpčil. Nedovolil Tisovi spovedať sa, zakázal mu účasť na sv. omši v nedeľu a vo sviatky vo väzenskej kaplnke, zhabal mu poznámky na prípravu obhajoby a príbuzným nedovolil, aby mu počas výsluchov nosili cez prestávky desiatu – pričom obžalovanému Machovi to bolo dovolené.

Proces v priamom prenose

Celý proces trval (po odrátaní prestávok v konaní) 171 dní. V prvých dňoch rozhlas vysielať priebeh procesu o ktorý mali obyvatelia Slovenska živý záujem. Keď sa ukázalo, že Tisove odpovede na podráždené a miestami príhlúple otázky sudcu Daxnera sú rozumné a že získavajú na Tisovu stranu čoraz viac ľudí, tak na zásah Klementa Gottwalda z Prahy u Dr. Gustava Husáka bolo vysielanie zrušené. Po odznení záverečných prejavov 19. marca 1947 bolo pojednávanie odročené a rozsudok vyhlásili až 15. apríla 1947. Rozsudok bol značne rozsiahly, mal 233 strojom písaných strán. Pretože obhajoba očakávala, že rozsudok bude vynesene v neprospech obžalovaného, v dostatočnom časovom predstihu pripravila žiadosti o milosť. Po prečítaní rozsudku sa predseda senátu opýtal odsúdeného Jozefa Tisu, či žiada o udelenie milosti. Tiso odpovedal, že obhajcovia v jeho mene už požiadali prezidenta republiky o udelenie milosti. Okrem prezidenta bola táto žiadosť zaslaná aj vláde ČSR, ministrom spravodlivosti, predsedníctvu SNR a povereníkovi SNR pre spravodlivosť. Prezident ČSR Edvard Beneš 17. apríla 1947 žiadosť o milosť zamietol. Člen senátu Národného súdu Ľudovít Benada prečítal rozhodnutie prezidenta o zamietnutí žiadosti o milosť a spýtal sa odsúdeného na posledné želanie. Súčasne mu oznámil, že v nasledujúci deň ráno 18. apríla 1947 o 5. hod. bude popravený obesením. Tiso odpovedal, že si žiada spovedníka jezuitu, potom, po krátkom zaváhaní sa opravil a vybral si kapucína. Zároveň vyslovil želanie, aby bol pochovaný podľa cirkevných obradov v Bánovciach nad Bebravou. Na otázku, či si želá návštevu príbuzných, odpovedal áno.

O 20. hodine toho istého dňa sa s odsúdeným naposledy stretli jeho obhajcovia JUDr. Grečo a JUDr. Žabkay. Krátko pred polnocou sa s nimi Tiso rozlúčil s tým, že od polnoci chce patriť len Bohu a pripravovať sa na smrť. Ešte pred tým ako odišiel sa ho Dr. Žabkay opýtal, či im chce zveriť svoj posledný odkaz. Obhajca na to spomína takto: ...prisvedčil a dojatým hlasom so zvýšeným akcentom povedal: „**Svornosť národa nech je pokrstená mojou obeťou. Cítim sa byť mučeníkom slovenského národa a protibolševického stanoviska!**“

Peter Mulík
autor je historik

Hurbanovia opäť vo väzeniach?

Zdalo by sa, že ak sa niekto dostane na listinu svetových osobností a jubileí roka najvýznamnejšej vzdelávacej a kultúrnej inštitúcie pri OSN - UNESCO, pripomienky a komentáre už nebude treba rozširovať. Veď sa objavujú v každom médiu, vzniknú filmy, divadelné predstavenia, objavujú sa na výstavách, konferenciách, budú im venované televízne a rozhlasové programy nielen v domovskej krajine a štáte, ale aj na mnohých iných miestach sveta. Ibaže, žiaľ, na Slovensku je to stále inak.

Našťastie o kult Jána Kupeckého, ktorý patril medzi najvýznamnejších tvorcov stredoeurópskeho baroka sa starajú aspoň Pezincania. Predovšetkým vo svojich lokálnych novinách Pezincan. A nie iba zásluhou ich intelektuálne založeného primátora Olivera Solgu, ktorý o ňom vydal monografiu.

Podobne vzácne kultúrne orientovaný je i trnavský župan Jozef Mikuš. Je dušou nielen lokálnych, ale aj celoslovenských podujatí spätých s dejinami i identitou trnavského VÚC. K dvestoročnici Jozefa Miloslava Hurbana pripravili s podporou VÚC množstvo podujatí. Predovšetkým takmer na každej škole na Záhorí i Kopaniciach a nielen v Hlbokom, či v jeho rodisku Beckove si chcú uctiť svojho kľúčového národného aktéra z 19. storočia. Veď neochvejne a so všetkými dobovými rizikami zápasil o naše základné národné, kultúrne i občianske práva. Podobne si vlni v žilinskej župe so všetkými poctami i nápaditou invenčnosťou pripomenuli štvorstoročnicu bývalého uhorského a slovensky cítiaceho palatína Juraja Turzu. Hoci sa nedostal na listinu ani najvýznamnejších domácich, nieto medzinárodných jubileí.

Neviditeľný minister

A naopak, viac by som očakával od ministerstva kultúry, ba aj podstatne väčšiu viditeľnosť ministra, či ďalších vrcholných politikov, na pripomínaní si slovenských a svetových jubileí. Či už Kupeckého, Hurbana, Vajanského alebo Radlinského. Možno potom by sme sa dočkali aj menej trpkovo-smutnej zábavy, než akú nám predvádzajú herecké hviezdičky v relácii RTVS Milujem Slovensko. Keď nám s náramne strojenou veselosťou prezentujú svoje totálne neznalosti základných kultúrno-historických faktov z dejín svojho národa a štátu. Nielenže nemali dostať maturitné vysvedčenie, ale ich dokonca nemali učitelia pustiť do šiestej triedy základnej školy. Ešte horšie je, ak podobné neznalosti prejavujú televízni redaktori a dramaturgovia, čo vidno na absencii množstva „zabudnutých“ programov, ale aj takmer úplného vynechávania slovenských súvislostí z európskych a svetových dejín. Ako nám to predvádzajú globalisticky orientovaní autori veľkoryso dotovanej relácie cyklu Hi-story.

No bez viny nie sú ani ďalší. Redaktori Sme neustrážili, aby bývalý predseda spisovateľskej organizácie AOSS

ktorého zo zahanbenia označím iba iniciálkami L. B.) namiesto roku venovanom „Jozefovi Hurbanovi Vajanskému“ (?) požadoval, aby rok bol venovaný skôr sedemdesiatnikom, najmä z populárno-hudobno-zábavného-hereckej brandže doma i zo sveta. A v Denníku N to formuloval Fedor Gál ideologicky úplne natvrdo a nekompromisne. Tento štát nemôže vraj podporovať nič, čo je späté nielen s vedomím národa, ale dokonca ani so sociálnymi otázkami a s kresťanskými postojmi. Uverejnené v marcovom článku pod názvom: „Nechceme štát národný, kresťanský a sociálny“!

Pre našu slobodu a voľnosť

Takže v roku svetových i slovenských jubileí Jozefa Miloslava Hurbana, Jána Kupeckého (2017), predchádzajúceho roku Svetozára Hurbana Vajanského (2016), ale i ďalších, by nám chceli „niektorí vodcovia“ opäť v akýchsi iracionálnych obavách pocty slovenským osobnostiam jednoducho zamlčať. Veď vo viacerých tzv. mienkotvorných, ale i bulvárnych a neraz i verejnoprávných „pseudoliberalné“ sa tváriacich médiách zväčša našich veľikánov zamlčujú a programovo obchádzajú. Čiže aj doma vedíme kultúrnu aj hodnotovú, našťastie nie naozajstnú občiansku vojnu, ktorá nemá nič spoločné s pluralitou a humanitou demokraciou. Rovnako ako sa vedie aj vo svete a nielen medzi radikálnymi moslimami a kresťanskou, či postkresťanskou civilizáciou.

Nielen obaja veľkí a jubilujúci Hurbanovia, ale aj Hlinka, Juriga, ale i Radlinský, Palárik, Murgáš, Holuby a Šulek, Ďurko Langsfeld či Pavol Blaho alebo páter Zeman, kardinál Korec, či mysliteľ Hanus a tisíce ďalších politických väzňov nedávnych totalitných a neslobodných epoch netrpeli nadarmo. Vybojovali nám priestor občianskych, národných i duchovných slobôd, o ktoré ich a našich otcov, dedov a praotcov i pramatere zaťato a brutálne oberali predstavitelia všetkých totalitných režimov. Stačí sa len začítať do spomienok a svedectiev množstva dobových hrdinov.

A začať treba už v našej pradávnej minulosti. Veď väzňami i trpiteľmi boli nielen sv. Metod a knieža kniežat Rastislav, ďalší zo sedempočetníkov, svätci Gorazd, Kliment. Hurban za článok „Čomu nás učia dejiny?“ bol pol roka nezmyselne vo väzení. Márne sa dovoľával ešte uhorského 1. § zákona o slobode tlače: „Myšlienky svoje cestou tlače každý môže slobodne odovzdávať a slobodne rozširovať.“ Alebo aj pre našu „slobodu a voľnosť“ rovnako opakovane väznený jeho skvelý syn, obranca národných práv v najťažšej etape útlaku, Svetozár Hurban Vajanský. Trpel aj za oprávnené ostrý a rozhorčený článok Hyenizmus v Uhrách. Pritom pred súdom len suverénne bránil najzákladnejšie ľudské a občianske práva: „Pre mňa nie je Hurban len môj nezapomenuteľný otec, ale okrem toho je on i výnimočný muž môjho slovenského národa, ktorý zaň pol storočia pracoval, bojoval a trpel“.

Viliam Jablonický

Učil ju Titus Zeman

Pokračovanie z 1. strany

Čudovala som sa, prečo pán farár po mne posielal odkazy pre ňu, keď iné dievčatá bývali bližšie. Ale neodvážila som sa protestovať.

Dozvedeli ste sa o čo šlo?

Až neskôr. Vtedy som si všimla, že odrazu ma v dome krstných rodičov nezavolali do izby vedľa kuchyne, hoci vždy sme sa tam schádzali. Vrtalo mi to v hlave, ale nepýtala som sa.

Takže ste nevedeli, že v tej izbe sa ukrývajú bohoslovci a mladí kňazi, ktorí boli pripravení odísť za hranice?

Nie nevedela som. Pred koncom školského roka išiel Titus Zeman s našou triedou na výlet do Tatier a tam sa od detí vzdialil. Išiel do Podolíncu, kde bol koncentračný tábor pre kňazov a rehoľníkov. Rozprávala som sa s učiteľom Kajabom, ktorý mi o tom rozprával. V Podolínci bol don Macák a oni spolu organizovali úteky. Z výletu sa už do školy nevrátil. Pýtala som sa krstnej mamy, kam išiel pán farár Zeman. Odpovedala, on ma voľajakú druhú robotu. V tom čase sa už ukrýval u krstných rodičov aj s ďalšími kňazmi...

Neboli nápadní pre okolie?

Robili všetko preto, aby nepútali pozornosť. Švagor mal motorku, ktorou ich rozvážal na okolité stanice, aby všetci nenastupovali na vlak na jednej stanici.

Väzenské snímky Titusa Zemana.

Foto archív

Zlatá svatba Strašíftákovcov.

Foto archív

Vy ste neboli na výlete v Tatrách?

Nie. Mala som ťažko chorého otca, jeden brat bol narukovaný na vojne, druhý pracoval a tiež mal rukovať. Takže nebolo peňazí. Otec nedostával žiadne peniaze, pretože bol roľník.

A všetko vám zobrali do družstva?

Vtedy ešte nie, v Šenkviaciach sa zakladalo až v roku 1957.

Krstní rodičia pani Aenny Strašíftákovovej s dcérou jej sestry.

Foto archív

Ale museli ste plniť kontingent.

Museli, mlieko a iné, avšak čo zaň dostali? Peniaze neboli, no obživu sme mali. Ale nebolo na to, aby sa niekam išlo. Dcéra mojej sestry raz, keď ju mama poslala na nákup, utekala do obchodu priamo cez dvor krstných rodičov. A zbadala tam pána farára dona Tikla. Keď prišla domov, povedala mame, že na gánku bol falal. (Nevedela povedať r.) Mama jej to vyhovárala, že sa jej to iba videlo, nejak to zahovorila, tebe sa to zdalo. Ale ona, nezdalo.

Mal šťastie? Prešiel cez hranicu? Neprešiel.

Išiel s tou poslednou skupinou, ktorú chytili?

Áno. A on to ťažko znášal a ku všetkému sa priznal. Každý sme iní, vytiahli to z neho. Pamätám sa, ako lamentovala moja krstná mama, keď prišla zo súdneho procesu: Môjho starého zavrú, môjho starého zavrú.

Koho, krstného otca?

Áno.

Aj ho zavrú?

Nezavrú. Totiž došlo zo súdu na národný výbor, aby napísali, aký je to človek. A v tom čase bol predsedom Jožko Braun a on im to poslal späť, že to je človek, ktorý by sa do ničoho nemiešal a nič zlé nerobí. No po výpovedi dona Tikla zavrú kňaza Alfonza Paulena, ktorý zomrel vo väzení na následky zlého zaobchádzania. Do Šenkvice na faru prišiel v roku 1947. Prvé čo urobil, zvolal cirkevnú radu a v nej bol aj môj krstný otec. Paulena odsúdili a zavrú. Tak ho dokopali, že močil krv. Zničili mu obličky. Dostal prudký zápal, Zeman bol jeho spoluväzeň a on ho niesol do sanitky. Jemu sa vyspovedal a vyjadril svoju duchovnú spolupatričnosť so saleziánmi. Skôr, než prišli do nemocnice, zomrel.

Stretli ste sa so Zemanom, keď sa vrátil z väzenia?

Nie nestretla, lebo čoskoro zomrel.

Vy ste členkou PV ZPKO. Aj vy ste boli prenasledovaná minulým režimom?

Ja nie, ale manžel bol. Ako vojak slúžil v PTP. Potom ho niekto udal, že

bol v Bielej légii. Bolo to okolo Mikuláša. Spolu sme robili v jednom podniku v Pezinku a jedného dňa neprišiel do roboty. Myslím, že budúca svokra nám prišla povedať, že ho vzali tajní, že všetko im prehádzali a zobrali.

Kde ste robili?

Vo výkupnom podniku v Šenkviaciach. Môj budúci manžel bol zaradený ako robotník, lebo vojenčil v PTP.

Prečo?

Robil v Pezinku, v kancelárii, kde sa vykupovalo obilie. A pomohol otcovi tým, že mu dal potvrdenku, že odovdal kontingent. Ale peniaze nezobral. Malo to byť kvôli zabíjačke. Jeden človek ho sledoval a udal ho, že neodovzdal toľko, koľko mal napísané. Takže takíto ľudia existovali a za to bol tri mesiace zavretý. A potom ho zavreli kvôli Bielej légii. Dozvedeli sme sa, že ten čo ho udal za Bielu légii, sa obesil.

V Bielej légii boli aktivisti za obnovu slovenskej štátnosti. Boli to národovci.

Áno, manžel o tom vedel, aj sa s niektorými jej členmi rozprával. Zo Šenkviac udali ešte jedného muža. Keď bol súd a predviedli ho, nehovoril pravdu. Popieral, že nemal s nimi nič, hoci on ich všetkých zoznámil. A môj manžel mi povedal, tak som chcel povedať, že nehovorí pravdu, ale keby som sa ozval, tak by ho zavreli. A doma mal tri deti. To som nemohol dopustiť.

Jeho nezavreli a vášho manžela hej? Na koľko?

Dostal rok. Ale po štyroch mesiacoch dostal od prezidenta Zápotockého amnestiu. Prepustili ho 1. apríla 1954. Sedel v Bratislave na Februárke. Keď ho prepustili, doviezla som ho domov, lebo jeho rodičia mali okolo hospodárstva robotu. Bol načisto pomätený. Len sa obzeral, šepkal: už po mňa idú, henten, ten ma vypočúval, poďme preč odtiaľto, ten mi robil zle. V každom videl podozrivého, čo mu robil zle.

Aj hovoril, ako ho mučili?

Trieskali mu hlavu o stenu a tak. Keď prišiel do cely, našiel ju ostríkanú od krvi. Spočiatku sa doma schovával, keď k nim niekto išiel. Naraz len bol pod posteľou. - Čo je, čo robíš? Všetkým už idú. Idú ma brať. No a potom ho svokor zobral k lekárovi a tri mesiace sa liečil v Pezinku na psychiatrii.

Dostal sa z toho?

Dostal, ale trauma mu ostala na celý život. Bol vyučený obchodník a v obchode sa veľmi málo zarábalo. Keď sa stalo, že niečo v obchode chýbalo, musel to doplatiť zo svojho. Takže robil zadarmo. Rozhodol sa odísť k železnici a tam robil až do dôchodku.

V Šenkviaciach býva aj náš bývalý podpredseda Anton Malacký. Nebol váš manžel zavretý spolu s ním?

Nie, Malacký bol zavretý s Noskovičom.

Augustín a Anna Strašíftákovci.

Foto archív

Čo ste si tak vzdychli?

Keď bol v roku 1999 snem v Žiline, tam došli všetci. Vedeli, že sa bude meniť názov organizácie a chytili sa toho. Nezabudnem na to, aký bol manžel nešťastný, keď došiel domov. Dodnes je tým organizácia poznačená. Keď odhlasovali zmenu názvu, partia okolo Noskoviča sa toho chytila. Môj muž im už vtedy hovoril, zmeňte, ale aspoň začiatok názvu nechajte. Ale oni ho nepočúvali. Na snem prišli aj takí, ktorí tam nemali čo robiť.

Myslíte si, že skupina okolo KDH vedela, že sa to stane, využije príležitosť a ukradne názov?

No iste. A to sa nemalo stať.

Ibaže KDH vytváralo vlastné

štruktúry v odboroch, u politických väzňov, v mimovládach, takže aj keby nebolo došlo k zmene názvu, iste by boli vytvorili vlastnú organizáciu politických väzňov. Lebo tvrdili, že iba členovia KDH môžu byť členmi organizácie politických väzňov.

Je to tak. Ale veľmi im to uľahčili. Aj jeden zo Šenkviac, čo sa votrel na snem, bol kádehák.

V našej organizácii sú prevažne ľudia s národným a kresťanským cítením. No v súčasnosti sú znovu práve takto orientovaní ľudia nepohodlní. Verejne sa útočí na Cirkev, na vlastencov. Ako to vnímate?

Stále sa pravda nemôže povedať. Moji rodičia boli roľníci a hovorili, konečne sme za Slovenského štátu začali žiť. Ja som bola zvedavé decko. Videla som, že sa nám žije lepšie. Ale bola to chvíľa a splaslo to a bolo ešte horšie ako predtým. A teraz je to ako? Ako za prvej Česko-Slovenskej republiky. Môj švagor bol v čase SNP narukovaný v Banskej Bystrici v poddôstojníckej škole. Nemci ho chytili a dali ho strážiť nejakému mladému chlapcovi. Švagor vedel nemecky, keď sa dlhšie rozprávali, povedal mu: Ladislav uteč, ja ťa neuvidím. Ušiel, dostal sa až domov. Potom musel narukovať do Trnavy. U nás v tom čase boli nasťahovaní dvaja Nemci.

Kedy to bolo?

V roku 1944. Keď prišiel domov tak si ho všímali. Bývali u nás asi tri mesiace. Na bielu nedeľu rýchlo odchádzali. Jeden z nich mu hovorí, Ladislav ty si partizán. A on, prečo by som bol? Ved' si tu nebol. No, keď som bol narukovaný, tak nemohol som tu byť. Ale po vojne odmietol vstúpiť k protifašistickým bojovníkom. Hovoril, my sme nepovstali. V Banskej Bystrici prišli za nami, aby sme išli do povstania. Že prečo by sme išli? Lebo Nemci zavreli Tisu a všetkých pohlavárov a vy ich necháte tak? Tak týmto spôsobom sa on aj ostatní vojaci dostali do povstania. Oklamali ich.

Švagor ešte žije?

Nie, zomrel v roku 1965.

Eva Zelenayová

Nedožitá deväťdesiatka Júliusa Porubského

V októbri uplynie päť rokov, čo nás opustil prvý predseda našej organizácie JUDr. Július Porubský. Tohto roku, 7. februára, by sa bol dožil 90 rokov. Bol blízky spolupracovníkom Msgr. Antona Boteka, riaditeľa Ústrednej katolíckej kancelárie. Za svoju ilegálnu činnosť v Katolíckej akcii si odsedel štyri roky v komunistickom väzení. Anton Botek a mnohí ďalší emigrovali na Západ, pričom riskovali vlastné životy, ale mladý Július ostal. Pracoval za Boha a národ v akademickom prostredí v Bratislave ako najlepšie vedel. Organizoval „protištátnu“ stretnutia... a noví mocipáni so svojou ŠtB jeho aktivity sledovali a v roku 1951 prišli po neho domov.

Tri roky strávil vo vyšetrovacej väzbe v rozličných väzeniach: v Bratislave, pražskej Ruzyni i v Jáchymove a čakal na súdny proces. Štátny súd v Bratislave a Najvyšší súd v Prahe ho v roku 1954 odsúdili podľa § 78 za vlastizradu na šesť rokov. Po štyroch rokoch mu trest zmenili na podmienený. Po rokoch o tomto období povedal: „Ja ďakujem predsedovi súdu, lebo som druhú a podstatnú vysokú školu dostal vo väzení. Na druhej strane, mali sme šťastie, že nás nesúdili v úplnom začiatku päťdesiatych rokov, lebo by to bolo množstvo povrazov.“

Po prepustení z väzenia sa Július Porubský nestal sudcom ani prokurátorom a nemohol byť ani advokátom. Ani ex offio. Ale vždy vedel pomôcť. Pomáhal nielen dobrými právnickými radami, ale najmä osobným príkladom. Jeho krédom bolo nikdy nezradiť Boha, Cirkev a slovenský národ!

Po novembri 1989 politickým väzňom zasvitli nové nádeje, najmä tým, ktorí prežili. Začala sa formovať aj organizácia politických väzňov. Slovenskí politickí väzni odmietli jednotnú celoštátnu organizáciu, ale s priateľmi v českej časti vtedy ešte spoločného štátu sa dohodli na vytvorení dvoch konfederujúcich občianskych združení. Tak vznikla Konfederácia politických väzňov Slovenska.

Na zakladajúcom sneme 3. marca 1990 bol za predsedu Konfederácie zvolený práve doktor Július Porubský. Po obnovení slovenskej štátnosti a vzniku samostatných republík v roku 1993 už nebol dôvod na konfederatívny charakter organizácie a preto na 5. sneme 23. júna 1999 delegáti snemu odhlasovali zmenu názvu na Zväz protikomunistického odboja (ZPKO) a na 9. sneme 27. mája 2009 delegáti odhlasovali názov: Politickí väzni – Zväz protikomunistického odboja (PV ZPKO). JUDr. Porubský bol predsedom našej organizácie do roku 2001.

Organizácia politických väzňov, pri zrode ktorej stál Július Porubský, vznikla najmä preto, aby bola trvalým mementom hrôz vlády bez Boha, aby sa niečo podobné už nikdy nezopakovalo. Lebo, keď niet Boha, keď ho zo spoločnosti vylúčime, všetko je dovolené a človek sa človeku stáva vlkom, uduvačom, nepriateľom, vrahom. Žiaľ, dnes, v roku 2017, je viacero náznakov, že časy pred novembra 1989 sa nám akosi vracajú. A to nesmieme pripustiť! Zradili by sme aj odkaz Júliusa Porubského.

Ján Košiar
duchovný PV ZPKO

Dobro a zlo, záhada odveká

Píše sa v Genezis ako Boh videl, že to, čo stvoril, je dobré. Je teda trochu divné, že v kresťanstve vznikla náuka o úplnej ľudskej skazenosti a o nemožnosti čokoľvek dobré urobiť bez takzvanej Božej milosti, ktorá doteraz nie je definovaná a asi to ani celkom nejde. Mám pocit, že Kristus nepovažoval ľudskú prirodzenosť za zlú vo svojej podstate. Už prísnejší je apoštol Pavol a ešte viac zakladateľ západného typu kresťanstva svätý Aurelius Augustinus, po našom Augustín. Tento cirkevný otec bol v mladosti silno ovplyvnený manicheizmom a myslím si, že je to aj poznať. Je šťastím pre Katolícku cirkev, že nikdy ho nebrala celkom vážne. Úplne vážne ho aplikovali Luther a Kalvín a vieme, kam ich to doviedlo.

Ide o to, že ak my zo svojej prirodzenosti a dobrej vôle nemôžeme nič objektívne dobré vykonať, tak sme roboty a nie ľudia, niečo na spôsob totálne predurčeného Matrixu. K tej myšlienke predurčenosti Kalvín aj dospel a to až v karikatúrnej forme...

Viete, nemôžeme popierať zlé ľudské sklony a aj sám na sebe si ich veľmi dobre uvedomujem. Nie som šikovný, ani príliš usilovný a aj z týchto príčin dlhodobo ponižovaný a podceňovaný. Ak by som neveril, že z vlastnej vôle a z tých pár dobrých talentov dokážem niečo dobré urobiť, tak sa idem rovno obesit...

Čudujú sa mnohí, že Katolícka cirkev pretrváva napriek toľkým problémom a zlyhaniu. Hlavnou príčinou je asi to, že dáva ľuďom nádej, že môžu byť svätí. Nakoniec, píše sa to už v Starom zákone, aby sme boli svätí a Ježiš nás povzbudzuje ešte viac, keď nám prikazuje, aby sme boli dokonalí, ako náš nebeský otec.

Blíži sa päťsto rokov od vystúpenia dr. Martina Luthera. Napriek veľkým snahám o zmierenie a o bagatelizáciu rozdielov musím povedať, že jed luteranizmu účinkuje a otravuje ovzdušie aj v Katolíckej cirkvi a pomaly už aj na najvyšších miestach. Obávam sa takéhoto mechanizmu myslenia: Boh nás stvoril takých, akí sme, skazených a bez akejkoľvek dobrej vôle a možnosti vytvárať niečo nepochybne milé a užitočné. Preto je v podstate povinný byť milosrdný a všetko nám odpúšťať, keď nám dovolil byť takýmito...

Spolieham sa na zdravý zmysel tých laických a obyčajných kresťanov, že niečo také odmietnu a budú si na jednej strane uvedomovať nesmierne Božie milosrdenstvo, ale aj nesmiernu potrebu pokánia a rafinovanosť pokušení a zjednodušení, ktoré sa nám predkladajú a číhajú na nás na každom kroku. Asi reálnejšie ako my chlapi sú v tomto triezvom pohľade na svet a život práve ženy a preto verím, že práve mariánska úcta môže byť našou konečnou záchranou.

Vlado Gregor

Pobúrili ho článok

V obálke s listom nám pán **Alexander Barta** poslal výstrižok z článku v Pravde od ekonóma Ľuboša Pavelku. Reagoval na tieto riadky: „**Protipólom holandských skúseností s riešením problémov bezdomovcov je Rakúsko, kde bezdomovci dostávajú z verejných prostriedkov sociálne minimum vo výške 837 eur mesačne. Rakúske médiá v tejto súvislosti hovoria o sťažnostiach bezdomovcov, ktorí sa cítia diskriminovaní tým, že sociálne dávky ročne dostávajú iba dvanásťkrát. Nárok na plných štrnásť dávok ročne po 837 eur majú totiž iba ľudia so zdravotným postihnutím, ktoré im znemožňuje nájsť prácu, alebo starí ľudia v dôchodkovom veku, ktorí majú málo odpracovaných rokov na vznik nároku na starobný dôchodok.**“

Pán Barta k tomu uviedol: „*Považujem si za povinnosť vás informovať o tom, akú máme vládu (štát), ako sa stará o svojich občanov, o nás. Keď som to čítal, povedal som si, že vám výstrižok pošlem, sú to noviny asi z 3.-4. marca. Ja mám 20. marca 85 rokov. Pred rokom som bol operovaný na srdce, už nevládzem niečo robiť. Ale vy môžete.*“

Kde hľadať mená eštebákov

Pán **František Juhász** z okresu Levice nám napísal list, že jeho otec a teraz aj on je dlhoročným čitateľom nášho časopisu. Pýta sa, či by sme vo Svedectve nemohli postupne zverejňovať mená príslušníkov ŠtB. Dočítal sa, že Ústav pamäti národa už uverejnil 697 mien príslušníkov ŠtB zo západného Slovenska a keďže jeho otec

bol tiež prenasledovaný minulým režimom, mal by záujem dozvedieť sa mená eštebákov i adresu časopisu Pamäť národa.

V redakcii nevidíme problém zverejniť mená príslušníkov ŠtB, ide len o to, akým spôsobom. Pretože zoznam by zabral značný priestor časopisu, vedenie PV ZPKO sa bude touto myšlienkou zaoberať.

Zoznam je k dispozícii na internetovej stránke Ústavu pamäti národa. ÚPN vydáva časopis Pamäť národa. Adresa: Miletičova 19, 820 18 Bratislava, tel.: 02-593 00 332

Spojte sa!

Sestra Stella, ktorá poskytla rozhovor našim novinám, nám napísala svoj postreh čísla, v ktorom bol s ňou uverejnený rozhovor.

V čísle našla svedectvá ľudí, s ktorými sa bližšie poznala. Spomenula pána Ing. Júliusa Homolu a pani Margitu Zimanovú. Vyslovila nádej a želanie, že sa obe Svedectvá raz spoja.

Nebo, peklo, politika

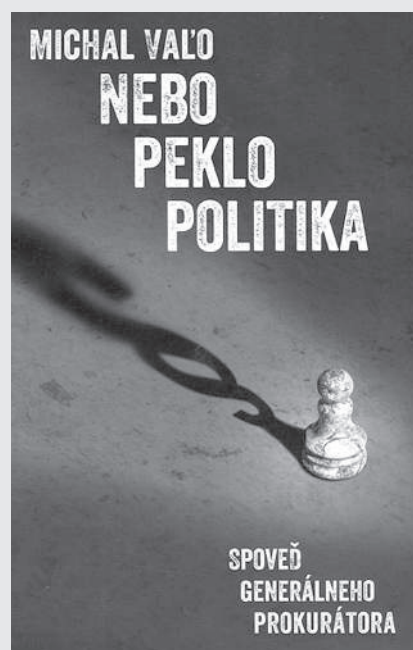
Je názov knižky bývalého generálneho prokurátora Michala Vaľa. Vyšla vlni a nepochybne môže pomôcť širokej verejnosti zorientovať sa v súčasnom dianí na politickej scéne. Generálna prokuratúra pod jeho vedením sa zaoberala najkritizovanejšími kauzami v novodobých dejinách Slovenska. Ako sám uvádza, najmä kauzou Technopol a s ňou súvisiacimi kauzami zavraždenia prezidentovho syna, milosťami udelenými prezidentom Kováčom, amnestiami udelenými zastupujúcim prezidentom Mečiarom i násilnou smrťou Róberta Remiáša.

Vaľo podáva svedectvo doby a najmä narovnáva pokrivené zobrazovanie káuz niektorými politikmi a médiami. Z knižky sa čitateľ dozvie, že prezident Kováč udelil milosť viacerým spoluobvineným jeho syna v kauze

RECENZIA

Technopol za to, že budú vypovedať v prospech jeho syna. Udelil milosť aj Oskarovi Fegyverešovi, ktorý nespáchal nijaký trestný čin. Objasňuje skutočnosti okolo zavraždenia Michala Kováča ml. do Rakúska. A tvrdí, že „ak sa politici a novinári odvolávajú na konštatovanie rakúskeho súdu, že na zavraždení Michala Kováča sa podieľala SIS, odvolávajú sa tak vlastne hlavne na výpoveď prezidenta Kováča, ktorého rakúsky súd v odôvodnení rozhodnutí citoval“.

Vaľova knižka prichádza v čase, keď parlament rozhoduje o zrušení Mečiarovej amnestie na aktérov zavraždenia Kováča do cudziny. Z nej sa mnohým otvorí celkom iný svet 90. rokov, než ho predostierali novinári

a politici. Či však zabráni búraniu ústavného systému, ktorý zrušením amnestií hrozí, je otázne.

Eva Zelenayová

STALO SA

1. apríla 1943 nemecké vojsko objavilo v lese pri ruskej obci Katyň masové hroby vyše 4000 poľských dôstojníkov, ktorých bolševici vyvraždili po uväznení v zajatckom tábore Kozelsk. Členom medzinárodnej lekárskej komisie, ktorá vyšetrovala okolnosti tejto masovej vraždy bol aj slovenský lekár, profesor patologickej anatómie na lekárskej fakulte Slovenskej univerzity Dr. František Šubík (básnik Andrej Žarnov).

11. apríla 1947 sa začala uskutočňovať výmena obyvateľstva v zmysle česko-slovensko-maďarskej dohody z 27. februára 1946. Prvý vlak so 126 Slovákmí z Maďarska prišiel do Parkánu (teraz Štúrovo) 13. apríla.

11. apríla 1969 sa na Námestí osloboditeľov v Košiciach na protest proti sovietskej okupácii upálil slovenský vojak Michal Leučík zo Sečovskej Polianky. Na rozdiel od podobného gesta českého študenta Jana Palacha, tento čin bol úplne utajený, lekárske dokumenty zničené a všetci svedkovia a príbuzní prinútení k mlčaní.

13. – 14. apríla 1950 v nočnom čase ozbrojené jednotky milície, vojska a Zboru štátnej bezpečnosti vtrhli do takmer všetkých mužských kláštorov na Slovensku a brutálnym spôsobom deportovali všetkých rehoľníkov do vopred vyhladených „koncentračných táborov“, kde ich internovali (akcia K). V noci z 3. na 4. mája dokončili akciu likvidovaním ostatných mužských

kláštorov. Týkalo sa to 1 326 rehoľníkov, z toho 406 kňazov, ktorí žili v 110 rehoľných domoch. Z nich potom 171 kňazov bolo odsúdených na vysoké tresty: 5 na doživotie a ostatní spolu na 756 rokov a 6 mesiacov väzenia.

14. apríla 1945 rozhodnutím predsedníctva SNR č. 108/1945-prez. zo dňa 13. 4. 1945 bol zhabaný katolícky vysokoškolský internát Svoradov v Bratislave s tým, že „celý majetok patriaci Svoradovu, t.j. vysokoškolský internát a všetky príslušné budovy, ako aj celý ostatný hnutelný a nehnuteľný majetok prechádza dnešným dňom do vlastníctva štátu a podlieha správe SNR“.

15. apríla 1947 Národný súd v Bratislave vyniesol rozsudok trestu smrti povrazom nad prezidentom Slovenskej republiky Jozefom Tisom. Jeho obhajcovia so súhlasom odsúdeného hneď podali žiadosť prezidentovi E. Benešovi o milosť.

18. apríla 1947 na dvore Justičného paláca v Bratislave bol popravený obesením prvý prezident Slovenskej republiky katolícky kňaz Jozef Tiso.

19. apríla 1947 v noci o 1. hodine polícia dala pochovať telo Jozefa Tisa v jednom z troch pripravených hrobov na Martinskom cintoríne v Bratislave. Cirkevný obrad vykonali saleziánsky kňaz Jozef Stašo, ktorý vykonával duchovnú službu ako väzenský kaplán.

22. apríla 1990 pápež Ján Pavol II. navštívil Slovenskú republiku. Pri vystúpení z vrtuľníka na Vajnorskom letisku si pokľakol a pobožkal slovenskú zem, ako to robil iba pri príchode do suverénnych štátov.

25. apríla 1949 Predsedníctvo ÚV KSČ vydalo smernice na dosiahnutie úplnej kontroly nad Katolíckou cirkvou utvorením národnej cirkvi, odtrhnutej od Ríma.

26. – 29. apríla 1953 Krajský súd v Bratislave vyniesol rozsudok nad členmi Rodiny, ktorú v rokoch 1944 – 1946 založil chorvátsky kňaz Tomislav Poglajen (Kolarkovič). Odsúdených bolo 24 osôb, z nich 9 žien, spolu na 121 rokov a 9 mesiacov väzenia.

28. apríla 1943 švajčiarsky generálny konzul v Bratislave Max Grässli hlásil svojmu ministerstvu zahraničných vecí: „...prezident Tiso robí všetko, čo je v jeho moci, aby deportáciu Židov definitívne zastavil a osud pozostalých Židov do určitej miery ľudsky upravil. V tomto jeho úsilí sa teší sympatiám prevažnej časti slovenského obyvateľstva.“

29. apríla 1950 uväznili obidvoch gréckokatolíckych biskupov: sídelného biskupa Pavla Petra Gajdiča i pomocného biskupa Vasilu Hopku. Vyše 70 kňazov, ktorí odmietli vstúpiť do Pravoslávnej cirkvi, bolo spolu s rodinami vysídlených do sudetských krajov Česka so zákazom vrátiť sa na Slovensko.

Výzva

Vážení členovia PV ZPKO, sympatizanti, priatelia. Naša organizácia dlhodobo zápasí s neštandardnou situáciou, keď pripravuje plány svojej činnosti bez krytia finančnými prostriedkami. Nedostatok peňazí nás núti obrátiť sa na Vás s výzvou o pomoc. Vydávanie Svedectva nie je ďalej možné zabezpečiť z prostriedkov štátnej dotácie, preto sa obraciame na Vás s prosbou, vyhľadať vo Vašom okolí

potenciálnych sponzorov nášho časopisu. Ak nebude vychádzať, akoby sme stratili nástroj prezentácie vlastného jestvovania. Azda neprajníci by sa tomu aj potešili. Veríme však, že sa nájdú podporovatelia ideálov, za ktoré sme trpeli, a ktoré hodláme aj naďalej chrániť a obhajovať. Záujemcovia o pomoc pre naše Svedectvo môžu poslať svoj príspevok na **číslo účtu**: SK74 3100 0000 0040 0012 8109, BIC: LUBASKBX, alebo sa kontaktujte na tel. číslo 0905 737 790. Darcom úprimne ďakujeme.

Vedenie PV ZPKO a časopisu Svedectvo

AKTIVITY PREDSEDNÍCTVA PV ZPKO

■ **Predseda našej organizácie Ján Litecký Šveda, podpredseda Rafael Rafaj ako aj duchovný našej organizácie Ján Košiar** sa zúčastnili viacerých výročných schôdzí našich regionálnych organizácií (v Žiline, Nitre, Trnave, Bratislave...), kde okrem informácií z ústredia predniesli aj správu o minuloročnej činnosti organizácie.

■ **Minister školstva Peter Plavčan** neodpovedal na náš list so žiadosťou o osobné stretnutie kvôli otázkam vyučovania histórie a možnosti podieľať sa na koncepcii učebníc dejepisu pre slovenské školy aj z pohľadu väzňov totalitného komunistického režimu. Bez akejkoľvek komu-

nikácie s nami bol vydaný Dodatok č. 1 k štátnym vzdelávacím programom pre gymnáziá, stredné odborné školy a konzervatóriá, ktorý sa nedá označiť ináč ako škandál. Nielenže v nich nie je ani zmienka o zločinoch komunizmu, naopak, sú v ňom iba primitívne komunistické propagandistické floskuly ako z 50. rokov.

■ **Na druhej strane na náš otvorený list zareagovala ministerka spravodlivosti Lucia Žitňanská** a dohodli sme si termín stretnutia v apríli. Okrem otázok uvedených v otvorenom liste predmetom rokovania bude aj zriadenie dôstojného múzea pre zločiny komunistickej totality.

PRISPELI NA ČINNOSŤ

Karol Solár, Dolný Kubín	10 EUR
Anna Polačková, Bratislava	10 EUR
Olga Margeťinyová, Hlohovec	200 EUR
Jozef Melek, Námestovo	40 EUR
Jozef Paliga, Bratislava	18 EUR
Štefan Jablonický, Lakšárska Nová Ves	10 EUR
Hedviga Slivková, Ilava	20 EUR
Barbora Prihodová, Trebišov	3 EUR
Jozef Faix, Svit	10 EUR
Judita Kmečová, Poprad	20 EUR
Pál Sebők, Šitník	10 EUR
Ján Červenák, Nitra	10 EUR
Petronela Šustová, Piešťany	50 EUR
JUDr. Peter Brňák, Bratislava	100 EUR
Marcel Ištoňa, Torsya	10 EUR
Bohumila Oravcová, Malacky	20 EUR
Karol Uhrin, Žilina	20 EUR
Mária Kubačková, Bratislava	10 EUR
Viliam Bažalik, Bratislava	10 EUR
Vladimír Greguš, Banská Štiavnica	5 EUR
Mária Lukáčová, Bardejov	3 EUR
Mária Šellengová, Spišská Teplica	5 EUR
Jozef Špak, Levoča	30 EUR
Igor Španík, Bratislava	5 EUR
Rozália Stella Danková, Nitra	10 EUR
František Turoň, Raková	10 EUR
Tomáš Buc, Bobrov	6 EUR
Viktória Kováčová, Liptovský Ondrej	10 EUR

Alojz Poldauf, Žiar nad Hronom	20 EUR
Margita Čirinová, Bratislava	5 EUR
Darina Vandáková, Bratislava	5 EUR
Anna Bencová, Malacky	30 EUR
Miroslav Žila, Badin	5 EUR
Štefan Gdovin, Pušovec	5 EUR
Ľudmila Lacková, Bratislava	10 EUR
Františka Vargová, Zlaté Moravce	10 EUR
Valentín Žák, Jablonica	10 EUR
Jozefína Šebestová, Radošovce	5 EUR
Ján Patka, Sekule	20 EUR
Helena Markovičová, Topoľčany	5 EUR
Anastázia Kardošová, Chynorany	5 EUR
Mária Jakubčeková, Trenč. Teplice	10 EUR
Marta Jalovcová, Trnava	10 EUR
Marta Gašparovičová, Štupava	20 EUR
Marián Hromádka, Trnava	10 EUR
Jozef Nemlaha, Dubnica nad Váhom	10 EUR
Eva Kucharovičová, Bošáca	10 EUR
Cyril Filo, Kluknava	5 EUR
Daniela Hurná, Bratislava	20 EUR
Bartolomej Kašák, Vranov nad Topľou	10 EUR
Vdp.ThMgr. Ignác Juruš, Dlhá nad Parnou	2000 EUR
MUDr. Vojtech Magurský, Martin	40 EUR
Jozef Miček, Oravská Lesná	20 EUR
Doc.Jozef Oláh, Bratislava	40 EUR
Mária Maronová, Bratislava	23 EUR
Milan Kašiar, Ilava	15 EUR
Anna Uhnáková, Rybník	2 EUR
Emília Ihnáťová, Košice	5 EUR

Marta Halášová, Hlohovec	5 EUR
Marta Filová, Žilina	10 EUR
Helena Halková, Banská Bystrica	10 EUR
Anna Benčaťová, Banská Bystrica	10 EUR
Ján Gregor, Banská Bystrica	17 EUR
Marta Maláškova, Malacky	8 EUR
PV ZPKO Banská Bystrica	37 EUR
Ružena Závradska, Gajary	5 EUR
MUDr. Dagmar Pechová, Bratislava	10 EUR
Anna Kozáková, Zborov	2 EUR
Anna Kríštínová, Skalica	4 EUR
Štefánia Krajčiová, Nemšová	10 EUR
Vlasta Hadvigová, Trebatice	5 EUR
Eva Slimáková, Limbach	8 EUR
Mária Pitrová, Bratislava	10 EUR
Ervin Blažiček, Malacky	8 EUR
PaeDr.Jana Blublová, Ivanka pri Dunaji	10 EUR
Ing.Ivana Mravcová, Ivanka pri Dunaji	12 EUR
Ida Nayová, Pezinok	8 EUR
Ing.Anton Ondrejka, Bratislava	13 EUR
Bernardína Ivančíková, Svätý Jur	38 EUR
Vierka Radíková, Svätý Jur	28 EUR
RNDr.Elena Zelenayová, Bratislava	20 EUR
Dr.Ing.Ján Kovačovský, Šenkvice	56 EUR
MVDr. Mária Španíková, Modra	8 EUR
Martin Lacko, Modrová	50 EUR
Angela Flajžiková, Radošovce	2 EUR
Ján Mokrolusky, Bardejov	2 EUR

Darcom vyslovujeme úprimné poďakovanie

PRIPOMÍNAME SI

PV apríli si pripomínáme významné životné jubileá týchto našich členov a priaznivcov. Spomínáme aj na tých členov, ktorí sa tejto slávnosti nedožili.

55 rokov	
Ján Bílek, Prešov	12. apríla 1962
60 rokov	
Kvetoslav Gregor, Čadca	1. apríla 1957
Mária Petrovičová, Levoča	20. apríla 1957
Darina Molčanová, Jablonov	7. apríla 1957
65 rokov	
Vladimír Greguš, Banská Štiavnica	
Anna Spišáková, Levoča	10. apríla 1952
70 rokov	
Bernardína Gábliková, Žilina	19. apríla 1947
75 rokov	
Jolana Gregušová, Lovča	18. apríla 1942
80 rokov	
Ján Adamík, Martin	19. apríla 1937
Zdenka Jesenská, Košice	24. apríla 1937
81 rokov	
Arpád Tarnóczy, Nováky	11. apríla 1936
Anna Tkačová, Sliepkovce	4. apríla 1936
Helena Takáčová, Košice	28. apríla 1936
Valéria Kraushuberová, Hlohovec	10. apríla 1936
82 rokov	
Mirko Tuchyňa, Bánovce nad Bebravou	18. apríla 1935
Anna Michalinová, Čadca	20. apríla 1935
Ružena Adamjaková, Spišská Nová Ves	25. apríla 1935

Anna Jadrná, Madunice	26. apríla 1935
83 rokov	
Anna Kožiková, Turzovka – Hlinené	
Juraj Badinka, Lučenec	13. apríla 1934
84 rokov	
Irena Krajčíková, Dobrá	16. apríla 1933
Elena Rybárová, Hrušové	19. apríla 1933
85 rokov	
Ľudovít Lenárt, Zlaté Moravce	11. apríla 1932
86 rokov	
Juraj Nižňanský, Vrbové	16. apríla 1931
Katarína Neštráková, Sered'	30. apríla 1931
87 rokov	
Dagmar Vargová, Hurbanovo	14. apríla 1930
88 rokov	
Anna Horošková, Piešťany	18. apríla 1929
Ing. Karol Ďubek, Trebišov	28. apríla 1929
89 rokov	
Margita Paligová, Bratislava	15. apríla 1928
90 rokov	
Anežka Šumichrastová, Trenčín	1. apríla 1927
91 rokov	
Michal Labuda, Nitra	30. apríla 1926
93 rokov	
Gabriela Horváthová, Prievidza	9. apríla 1924
95 rokov	
Albina Koňakovská, Modra	8. apríla 1922
Štefan Skladan, Hliník nad Hronom	12. apríla 1922

Jubilantom srdečne blahoželáme

ROZLÚČILI SME SA

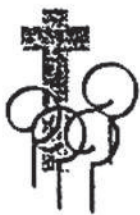
† Vo veku 84 rokov, 7. februára 2017, zomrel **Marian HAVIAR** z Medzibrodu, dlhoročný člen PV ZPKO v Banskej Bystrici. Posledná rozlúčka sa konala 10. februára 2017 v rímskokatolíckom kostole v Medzibrode.

† Vo veku 83 rokov, 24. marca 2017, zomrela **Anna JAVORSKÁ** z Banskej Bystrice, dlhoročná členka a hospodárka Regionálnej organizácie PV ZPKO v Banskej Bystrici. Posledná rozlúčka sa konala 27. marca 2017 v rímskokatolíckom kostole v Banskej Bystrici.

† Vo veku 84 rokov, 14. marca 2017, zomrela **Štefánia BOŽIKOVÁ** z Nitry, dlhoročná členka PV ZPKO v Nitre. Posledná rozlúčka sa konala 16. marca 2017 v rímskokatolíckom kostole v Bábě.

Pozostalým vyslovujeme úprimnú sústrasť

■ **PRIPOMÍNAME.** Úradné hodiny v kancelárii Predsedníctva PV ZPKO v Bratislave na Obchodnej ulici č. 20 sú v pondelok a v stredu od 9.00 hod. do 13.00 hod. Upozorňujeme našich členov, že mimo úradných hodín sa telefonicky nedovolia do kancelárie Predsedníctva PV ZPKO.

KONFERENCIA BISKUPOV SLOVENSKA

440/96

15. mája 1996

Vážená pani Marta Parlúšiková,

Stála rada KBS dňa 14. mája 1996 prerokovala Váš list zo dňa 27. apríla 1996 a zaujala k nemu nasledovné stanovisko:

1. Celá táto akcia patrí do oblasti občianskych iniciatív, s ktorými všetci biskupi sympatizujú.
2. Mnohé takéto iniciatívy biskupi podporujú morálne, hoci sa do nich formálne nezapájajú.
3. My môžeme slúžiť sv. omšu za každého kto zomrel a buďte istí, že v tento deň nezabúdame na kňaza Jozefa Tisu, ktorý bol verným synom nášho národa, vynikajúcim štátnikom a bol ochotný za svoje ideály položiť aj život.
4. Prostredníctvom Vášho združenia môžete osloviť všetky farské úrady, aby 18. apríla budúci rok na 50. výročie hanebnej popravy prezidenta Jozefa Tisu vyzváňali vo všetkých kostoloch.

S úctivým pozdravom

+ Peter Dubovský
+ Mons. Peter Dubovský
generálny sekretár KBS